EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 4.6.2021.
COM(2021) 303 final

2018/0152 (COD)

KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU

na temelju članka 294. stavka 6. Ugovora o funkcioniranju Europske unije

o

stajalištu Vijeća o donošenju Uredbe o izmjeni uredaba (EZ) br. 767/2008, (EZ) br. 810/2009, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1860, (EU) 2018/1861, (EU) 2019/817 i (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage odluka Vijeća 2004/512/EZ i 2008/633/PUP u svrhu reforme viznog informacijskog sustava i Uredbe o izmjeni uredaba (EU) 603/2013, 2016/794, 2018/1862, 2019/816 i 2019/818 u pogledu utvrđivanja uvjeta za pristup drugim informacijskim sustavima EU-a za potrebe VIS-a

2018/0152 (COD)

KOMUNIKACIJA KOMISIJE
EUROPSKOM PARLAMENTU

na temelju članka 294. stavka 6. Ugovora o funkcioniranju Europske unije

o

stajalištu Vijeća o donošenju Uredbe o izmjeni uredaba (EZ) br. 767/2008, (EZ) br. 810/2009, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1860, (EU) 2018/1861, (EU) 2019/817 i (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage odluka Vijeća 2004/512/EZ i 2008/633/PUP u svrhu reforme viznog informacijskog sustava i Uredbe o izmjeni uredaba (EU) 603/2013, 2016/794, 2018/1862, 2019/816 i 2019/818 u pogledu utvrđivanja uvjeta za pristup drugim informacijskim sustavima EU-a za potrebe VIS-a

1. KONTEKST

Datum slanja prijedloga Europskom parlamentu i Vijeću (dokument COM(2018) 302 final – 2018/0152 COD):	16. svibnja 2018.
Datum mišljenja Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora:	19. rujna 2018.
Datum mišljenja Europskog nadzornika za zaštitu podataka:	12. prosinca 2018.
Datum stajališta Europskog parlamenta, prvo čitanje:	13. ožujka 2019.
Datum donošenja stajališta Vijeća:	27. svibnja 2021.

2. CILJ PRIJEDLOGA KOMISIJE

Posebni su ciljevi prijedloga:

(1) pojednostavniti postupak podnošenja zahtjeva za vize;

(2) pojednostavniti i postrožiti kontrole na graničnim prijelazima na vanjskim granicama i na državnom području država članica;

(3) unaprijediti unutarnju sigurnost schengenskog područja olakšanjem razmjene informacija među državama članicama o državljanima trećih zemalja koji su nositelji viza za dugotrajni boravak i boravišnih dozvola.

Nastoji se postići i niz dodatnih ciljeva:

(4) olakšati provjere identiteta državljana trećih zemalja na državnom područje države članice, koje provode tijela za migracije i izvršavanje zakonodavstva;

(5) olakšati identifikaciju nestalih osoba;

(6) pomoći u procesu identifikacije i vraćanja svih osoba koje ne ispunjavaju ili više ne ispunjavaju uvjete za ulazak, boravak ili boravište u državama članicama;

(7) pomoći tijelima za izvršavanje zakonodavstva da pristupe podacima podnositelja zahtjeva i nositelja viza za kratkotrajni boravak (što je već moguće prema postojećim

pravilima) i proširiti taj pristup na nositelje viza za dugotrajni boravak i boravišnih dozvola gdje je to potrebno radi sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona teških kaznenih dijela i terorizma uz osiguranje visokih standarda zaštite podataka i privatnosti;

(8) prikupljati statističke podatke radi potpore donošenju migracijskih politika Europske unije utemeljenih na dokazima.

3. PRIMJEDBE NA STAJALIŠTE VIJEĆA

Stajalište Vijeća kako je doneseno u prvom čitanju u potpunosti odražava dogovor tijekom pregovora u okviru trijaloga Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije postignut 16. prosinca 2020.

U dogovoru su zadržani bitni elementi i novosti koje je predložila Komisija, neki od kojih su predmet određenih izmjena, kako je navedeno u nastavku.

Kad je riječ o automatiziranom pretraživanju drugih baza podataka, Europski parlament i Vijeće većinom su se složili s popisom baza podataka koje vizni informacijski sustav (VIS) treba pretraživati, kako je predložila Komisija[1], premda su za neke od njih predviđeni određeni uvjeti i dodatne zaštitne mjere. Definirane su detaljnije odredbe o ručnoj provjeri i daljnjem postupanju u pogledu pogodaka, koje će se primjenjivati na različita tijela ovisno o izvoru i osjetljivosti podataka koji su aktivirali pogodak. Delegiranim aktom utvrdit će se detaljna pravila za pretraživanje i provjere. Nizom „posljedičnih izmjena" pravni instrumenti informacijskih sustava koji se pretražuju potpuno su usklađeni s novim odredbama o automatiziranom pretraživanju.

Vize za dugotrajni boravak i boravišne dozvole unijet će se u vizni informacijski sustav te će biti predmet automatskog pretraživanja drugih informacijskih sustava već u trenutku podnošenja zahtjeva, a ne samo nakon izdavanja. Prava pojedinih tijela na pristup podacima o osobama koje imaju boravišne dozvole više od 10 godina bit će ograničena.

Kad je riječ o biometrijskim podacima, Europski parlament i Vijeće pristali su na predloženo snižavanje dobi za uzimanje otisaka prstiju maloljetnika s 12 na šest godina, ali su i uveli gornju dobnu granicu za uzimanje otisaka prstiju (75 godina). Osim toga, uvest će se i niz zaštitnih mjera i ograničenja pristupa biometrijskim podacima djece. Prikazi lica snimljeni uživo pohranit će se u viznom informacijskom sustavu i upotrebljavati za biometrijsko uspoređivanje, među ostalim za provjeru identiteta ili identifikaciju osoba pretraživanjem tih prikaza u viznom informacijskom sustavu, podložno određenim uvjetima i strogim zaštitnim mjerama.

U vizni informacijski sustav integrirat će se kao automatizirani mehanizam posebni pokazatelji rizika s pomoću kojih će se provjeravati svi zahtjevi za vizu za kratkotrajni boravak. Postupci i upravljačka struktura za te posebne pokazatelje rizika usklađeni su s pravilima o provjerama europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS)[2].

Europski parlament i Vijeće prihvatili su odredbe o portalu za prijevoznike za provjeravanje viza i boravišnih dozvola u viznom informacijskom sustavu. Prijevoznici će morati

[1] Sustav ulaska/izlaska (EES), europski sustav za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS), uključujući ETIAS-ov popis za praćenje, Schengenski informacijski sustav (SIS), Eurodac, Europski informacijski sustav kaznene evidencije državljana trećih zemalja (sustav ECRIS-TCN), podaci Europola, Interpolova baza podataka o ukradenim i izgubljenim putnim ispravama (SLTD) i baza podataka o putnim ispravama povezanima s tjeralicama (TDAWN).

[2] Članak 33. Uredbe (EU) 2018/1240.

obavijestiti putnike kojima je odbijen ukrcaj o tome kako zatražiti pristup podacima iz viznog informacijskog sustava. Na prijevoznike koji prevoze skupine autobusom kopnenim putem primjenjivat će se odstupanje od tih odredaba prvih 18 mjeseci nakon početka primjene.

Odredbe Odluke o uspostavi viznog informacijskog sustava[3] uključene su u Uredbu o viznom informacijskom sustavu. Postojeće odredbe o zaštiti podataka usklađene su sa sličnim novijim pravnim instrumentima i općim pravnim okvirom za zaštitu podataka.

Dogovor sadržava i odredbe o primjeni izmijenjene uredbe do kraja 2023. te o pojačanom praćenju i izvješćivanju u fazi razvoja.

Komisija je podržala dogovor postignut tijekom pregovora u okviru trijaloga. Unaprijeđeni vizni informacijski sustav, zajedno sa sustavom ulaska/izlaska i ETIAS-om, osigurat će temelj za bolje upravljanje vanjskim granicama EU-a i poboljšati interoperabilnost svih europskih sustava za granice, migracije, sigurnost i pravosuđe. Dogovorom se stoga znatno pridonosi cilju da svi novi i unaprijeđeni informacijski sustavi budu operativni i potpuno interoperabilni do kraja 2023.

4. ZAKLJUČAK

Komisija prihvaća stajalište Vijeća.

[3] Odluka Vijeća 2004/512/EZ.